

Verslag broedseizoen

2018

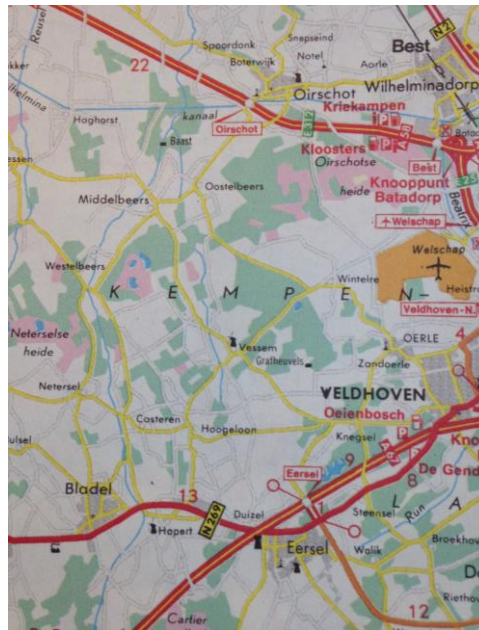
van

**Werkgroep Weidevogelbescherming
Zuidoost-Brabant**

Bestuur van de vereniging: voorzitter: Noud Janssen
secretaris: Henk Lepelaars
penningmeester: Jopie v.d. Ven

Secretariaat: Molenpad 14, 5524 BD Steensel. h.lepelaars@telfort.nl
Tel. 0497-512 995 Bankrek.: NL41RABO 013 083 2820 Inschrijving K.v.K.: 17117129

Globale weergave
van de regio waarin wij de
weidevogels beschermen.

Doelstelling:

De vereniging heeft ten doel de akker- en weidevogels in Zuidoost-Brabant te beschermen, vooral tijdens het broedseizoen, zowel de eieren als de jonge vogels.

Daarnaast wordt getracht om de biotoop van deze vogels zo goed mogelijk, als broedgebied, als foerageergebied of als rust- c.q. slaapgebied, te beschermen.

Hiernaast is ruimte voor andere activiteiten zoals voorlichting, educatie en beheerwerkzaamheden omtrent het fenomeen akker- en weidevogels in Zuidoost-Brabant.

Inhoudsopgave	pagina
Doelstelling van de vereniging - Bestuursleden - Regiokaart - Inhoudsopgave	2
Voorwoord van de voorzitter - - Overzichtstabel 2009 - 2018	3
Legsels per jaar en soort 2009-2018 -- Tabel Kieviten -- Tabel Wulp-Grutto-Scholekster	4
Gevonden Kievitsnesten per dag - Kievitsnesten op bouw-/grasland - Eerste legsels	5
Hoe was het weer in het voorjaar van 2018	6
Leden van de Werkgroep Weidevogelbescherming Zuidoost-Brabant	7
Deelnemende bedrijven	8

Van de voorzitter, terugblik op de weidevogelbescherming in 2018.

Beste beschermers en gastgevers van akker- en weidevogels.

Zo tegen het einde van het jaar proberen we weer een beeld te krijgen van wat het seizoen dit jaar opgeleverd heeft voor wat betreft de bescherming van akker- en weidevogels. Hopelijk hebben we tijdens het werk ook kunnen genieten van het buiten zijn in het veld, van de mooie momenten als het vinden van een nest, van het waarnemen van kuikens, van de baltsvluchten van de vogels en zo meer.

Onze secretaris Henk Lepelaars heeft de gegevens verzameld en weer als vanouds keurig samengevat in een handig naslagwerkje. Eenieder kan weer kennis nemen van de resultaten van 2018.

Daarvoor hartelijk dank.

Het valt op dat er dit jaar extreme weersomstandigheden zijn geweest. Maart was erg koud maar ook droge periodes en hoosbuien in het broedseizoen. Dat werd gevolgd door een zeer warme en droge zomer, zeker in deze regio. Ondanks deze omstandigheden zien we toch bij de Kieviten geen grote verandering in de uitkomstresultaten. Maar op perceel niveau kan dat toch desastreus uitwerken. Bij mij op een perceel zijn 4 jonge Kieviten verdronken in zo'n bui. Ook valt het op dat steeds meer soorten afnemen of zelfs helemaal verdwijnen. De verdroging, de monocultuur, de snelheid van het verwerken van gewas en de afwezigheid van voedsel (insecten) maakt het moeilijk voor de jonge weidevogels om te overleven. Wij als beschermers, maar ook de gastgevers, doen er alles aan om nesten te beschermen en de jonge vogels te laten overleven. Hopelijk komt het plan van een meer-grondgebonden-landbouw ook het bestand van de weidevogels ten goede. De vernatting van gronden rondom beken in de ecologische verbinding-zones geeft weidevogels meer kansen om tot een goed broedresultaat te komen. Door samenwerking met de verschillende partijen zoals landbouw en natuur & landschap moeten we er toch in kunnen slagen om het weidevogelbestand te behouden.

Dit jaar hebben we in ons gebied met hulp van Brabants Landschap (zij zorgen voor de schrikdraad-apparaten en de afrasteringsmaterialen) op een tweetal locaties 1.100 m afrasteringsnetten rondom concentratiegebieden van Kievitsnesten geplaatst, om predatie van de vos te voorkomen. Dat heeft op die locaties goed gewerkt. Vorig jaar waren op een van de locaties alle 7 nesten weg, nu zijn op deze plaats 9 van de 12 nesten uitgekomen. Op de andere locatie was ook geen predatie. Is dit toeval of helpt het om predatie tegen te gaan?? Het is volgens mij echt de moeite waard om, daar waar de vos een probleem is, hiermee verder te gaan.

Ook dit jaar bedankt voor de inzet en medewerking die jullie allen weer gedaan hebben. Zonder de grote inzet van onze vrijwilligers en gastgevers zou het met de weidevogels veel slechter gaan. Dus nogmaals hartelijk dank en weer vol goede moed op naar volgend jaar.

Noud Janssen.

Overzichtstabel 2009 - 2018

In de onderstaande tabel zien we een overzicht van onze vereniging van de afgelopen 10 jaar.

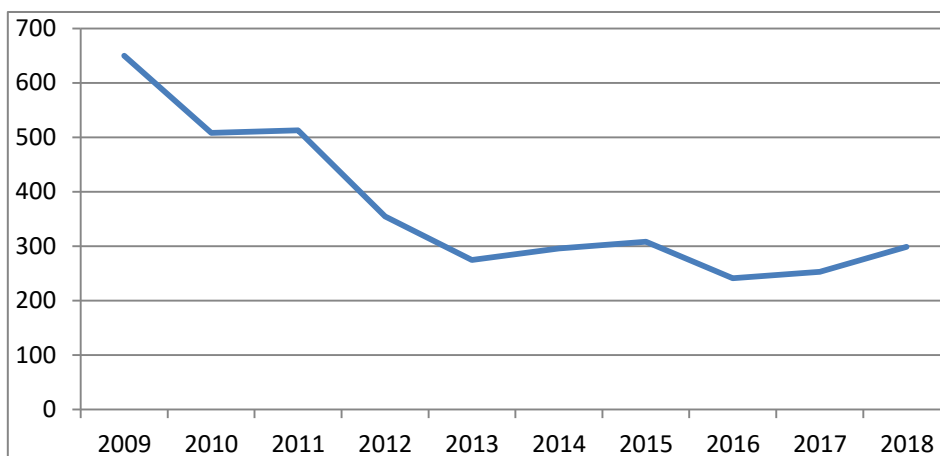
Jaar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Actieve beschermers	50	46	45	43	37	39	36	36	30	30
Bedrijven	121	88	84	85	68	56	57	61	65	52
Totaal akker- en weidevogels	752	597	596	419	312	324	336	236	281	322
Totaal Kieviten legsels	650	508	513	355	275	296	309	241	253	299
Percentage Kievit legsels uit	73,0%	76,1%	78,1%	77,1%	72,5%	82,7%	71,7%	77,5%	74%	71,6%

Legsels van weidevogels

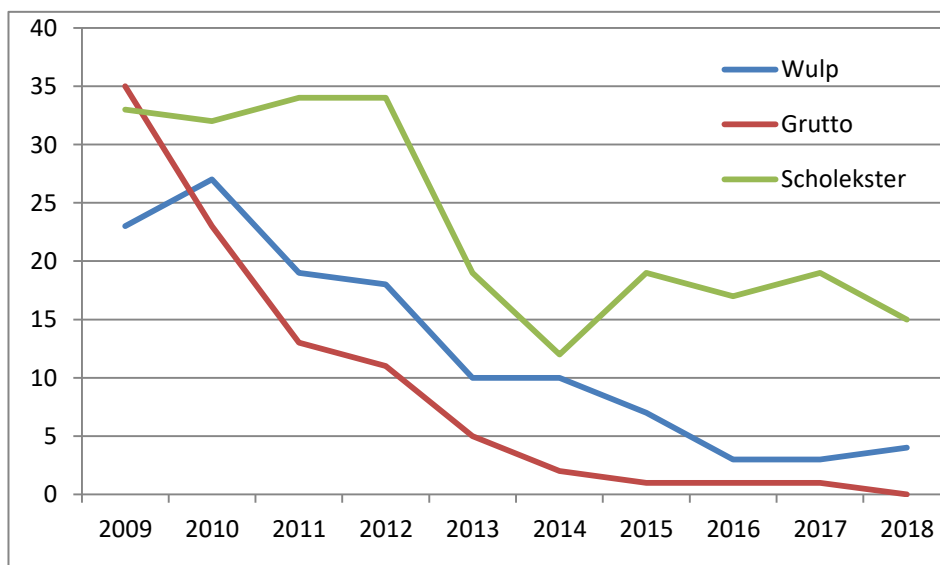
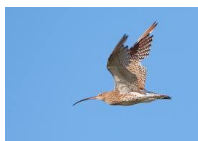
Overzicht per jaar en soort vogel van 2009 t/m 2018

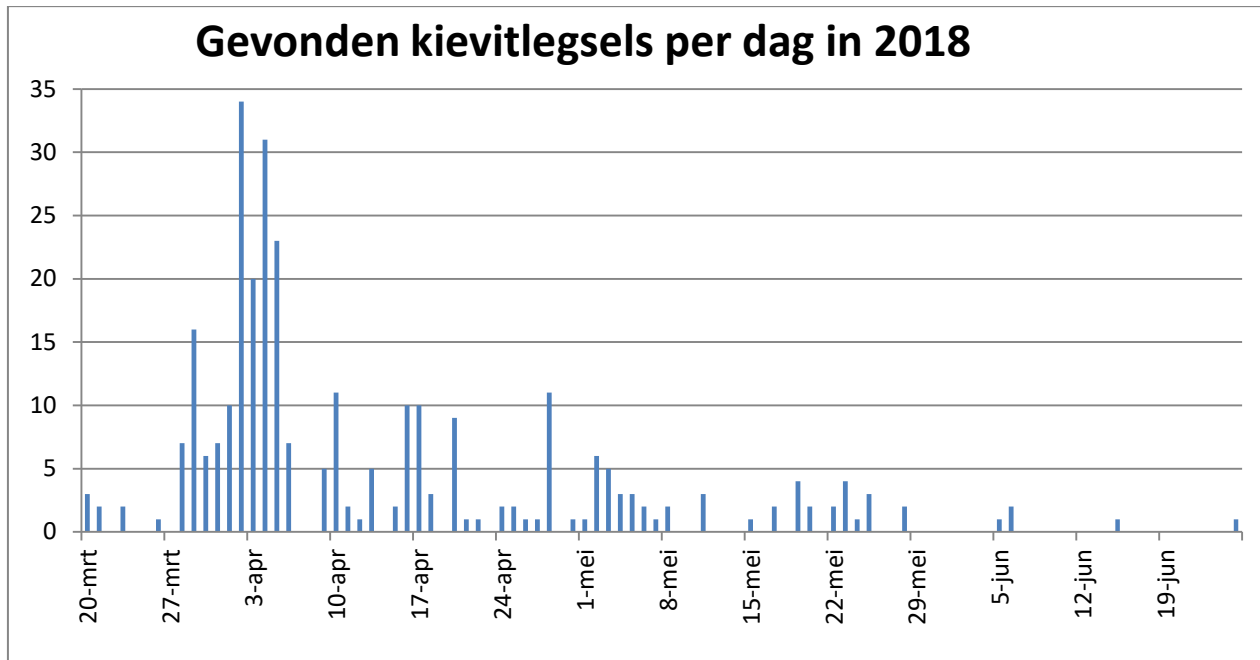
Soort	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Grutto	35	23	13	11	5	2	1	1	1	
Kievit	650	508	513	355	275	296	309	241	253	299
Patrijs	9	5	13		2	2		1		1
Scholekster	33	32	34	34	19	12	19	17	19	15
Tureluur	1	2	1	1						
Veldleeuwerik	1		1		1	2			4	1
Watersnip			2						1	2
Wulp	23	27	19	18	10	10	7	3	3	4
Totaal	752	597	596	419	312	324	336	263	281	322

Kievit - aantal legsels per jaar (2009 - 2018)

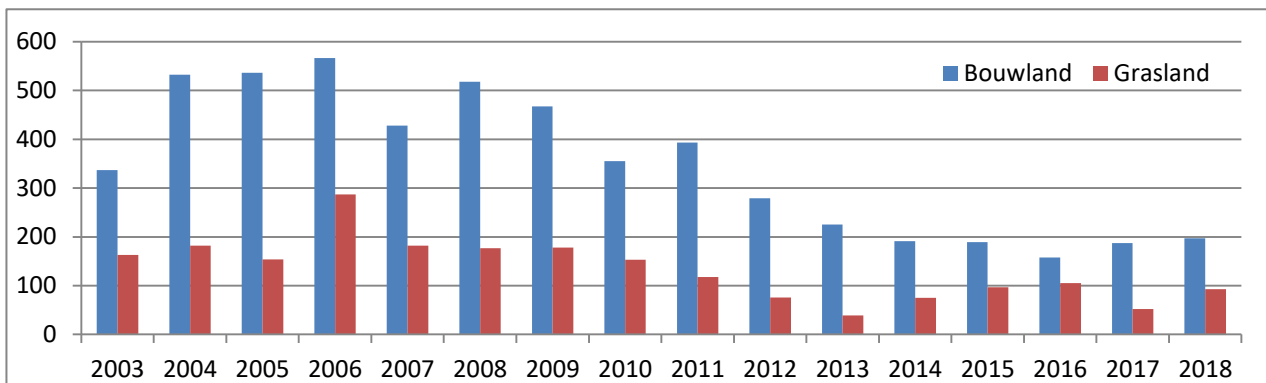
Wulp, Grutto, Scholekster - legsels per jaar (2009- 2018)

Aantallen Kievitsnesten op bouwland en op grasland - 2003 t/m 2018

Onder bouwland vallen diverse gewassen, zoals aardappelen, bieten, mais, groenten enz.

Meldingen van eerst legfels in 2018

Landelijk gemelde eerste legfels:

(Bron: <http://www.boerenlandvogelsnederland.nl/eerste-legfels/overzicht-eerste-eieren/4/2018/>)

- Kievit: op 14 maart in Noordeloos, Zuid Holland
- Grutto: op 1 april in Giessenburg, Zuid-Holland
- Wulp: op 29 maart in Liederbroek, Overijssel
- Scholekster: op 4 april in de Oterlekerpolder, Nrd-Holland

In ons gebied werden de eerste eieren gevonden van de:

- Kievit: op 20 mrt, door Groep Steensel op een perceel van Moonen Loonbedrijf in Riethoven
- Grutto: in 2018 is er geen grutto (!) meer gevonden in ons gebied
- Wulp: op 31 maart door Groep Vessem op een perceel van J.Doctors van Leeuwen in Vessem
- Scholekster: op 28 maart door Groep Hoog Vessem op een perceel van J.Geerts in Casteren

Hoe was het weer in voorjaar van 2018?

Weeroverzicht maart, april, mei 2018

(bron: de inhoud is een beknopte samenvatting van "KNMI seizoensoverzicht/2018/Lente. /Adrie Huiskamp".)

Algemeen: extreem zacht, vrijwel de normale hoeveelheid neerslag en erg zonnig.

Temperatuur

Deze lente werden in De Bilt 11 vorstdagen genoteerd (normaal 12). Maar liefst 30 dagen verliepen warm (normaal 14). Er waren zestien zomerse dagen (normaal 4). Het oude record was 12 zomerse dagen (zowel in 1992 als in 2000). De gemiddelde temperatuur in de lente lag in De Bilt met 11,1 °C anderhalve graad boven het langjarig gemiddelde van 9,5 °C.

Maart was met 4,7 °C tegen gemiddeld 6,2 °C koud. Het begin was winters met in De Bilt twee etmalen waarin de temperatuur niet boven het vriespunt kwam. Een ijzige oostenwind maakte dat de gevoelstemperatuur rond -15°C lag. Op 4 maart viel de dooi in en werd het geleidelijk vrij zacht. In het weekeinde van 17 maart kwam de winter nog even terug met een temperatuur overdag niet boven nul. Ook de rest van de maand bleef het aan de koude kant. In totaal telde maart 11 vorstdagen (normaal 8).

April was met 12,2 °C tegen een langjarig gemiddelde van 9,2 °C erg zacht. Het begon met normale temperaturen, alleen eerste paasdag, 1 april, was met 7 °C nog koel, nog kouder dan de afgelopen eerste kerstdag. Er kwamen enkele koude nachten voor met in het oosten en zuiden lichte vorst.

Na de eerste week volgde een lange periode met zacht tot zeer zacht weer. De eerste *warme dag* (max. 20 °C of hoger) werd in De Bilt op 7 april genoteerd. De eerste *zomerse dag* (maximum temperatuur 25 °C of hoger) volgde op 19 april. Normaal komen in april geen zomerse dagen voor, dit jaar 3.

Mei was met een gemiddelde temperatuur van 16,4 °C de warmste meimaand in minimaal 3 eeuwen! Normaal is dat gemiddeld 13,1 °C. Vrijwel de hele maand was het warmer dan normaal. Alleen in het begin en op een paar dagen in het midden van de maand was de gemiddelde temperatuur wat lager. De laatste 10 dagen waren uitzonderlijk warm. De hoge luchtvochtigheid maakte het broeierig. Op 28 en 29 mei werden plaatselijk tropische temperaturen (30°C of hoger) gemeten.

Regen

In de lente viel 180 mm regen (normaal 172 mm) met plaatselijke uitschieters van 116 en 273 mm. In **maart** viel gemiddeld 60 mm (normaal 68 mm). **April** was erg nat met gemiddeld 74 mm (langjarig gemiddelde 44 mm). **Mei** was vrij droog met 47 mm (normaal 61 mm).

Maart was koud en er viel een paar keer sneeuw. Op 3 maart viel in het zuiden en westen 3-5 cm sneeuw. Op 17 en 18 maart lag er in het zuiden weer op veel plaatsen enkele centimeters sneeuw. Verder viel deze maand regelmatig regen. Op 11 maart viel in Zeeland 20-30 mm regen.

April begon plaatselijk met flinke buien, maar daarna was het vaak droog. In de laatste week van de maand viel regelmatig regen. Op 29 en 30 april viel op veel plaatsen 20-40 mm regen tijdens onweersbuien.

Mei verliep grotendeels droog met op een enkele dag een lokale bui, maar op 13 mei viel in het noordoosten tijdens onweersbuien plaatselijk 50-70 mm met wateroverlast tot gevolg. In de laatste week waren er vooral in het zuiden, maar op 29 mei in het hele land zware onweersbuien waarbij hier en daar 50-70 mm neerslag viel. Soms kwamen ook hagel en windstoten voor.

Zon

De lente was zeer zonnig met gemiddeld over het land 603 zonuren (normaal 517 uren). In **maart** scheen de zon 132 uren, iets meer dan normaal. Ook in **april** scheen de zon met 181 uren iets meer dan normaal, terwijl **mei** met 290 uren erg zonnig was (normaal 213 uren).

Het zonnigst was de lente op Terschelling met 682 zonuren. In het zuidwesten scheen de zon het minst, in Westdorpe waren er 534 zonuren.

Leden van de Werkgroep Weidevogelbescherming Zuidoost-Brabant 2018.

De 30 actieve nestbeschermers in onze Werkgroep zijn respectievelijk woonachtig in:

Bladel	1 lid
Eersel	1 lid
Eindhoven	1 lid
Hoogeloon	5 leden
Middelbeers	1 lid
Oirschot	2 leden
Oostelbeers	1 lid

Spoordonk	4 leden
Steensel	4 leden
Veldhoven	2 leden
Vessem	4 leden
Westelbeers	1 lid
Westerhoven	1 lid
Wintelre	2 leden

Overige leden (leden die op een andere manier actief zijn binnen onze werkgroep, en ook de donateurs).

Zij wonen in:

Biest Houtakker	1 lid
Dalfsen	1 lid
Dommelen	1 lid
Eindhoven	1 lid
Knegsel	1 lid

Middelbeers	1 lid
Oirschot	3 leden
Steensel	4 leden
Veldhoven	1 lid
Westerhoven	2 leden

De deelnemende bedrijven, waar in 2018 legfels zijn gevonden/beschermd, zijn afkomstig uit:

Casteren	1 bedrijf
Diessen	1 bedrijf
Duizel	2 bedrijven
Eersel	1 bedrijf
Goirle	1 bedrijf
Haghorst	4 bedrijven
Hilvarenbeek	1 bedrijf
Hoogeloon	3 bedrijven

Oirschot	4 bedrijven
Oostelbeers	3 bedrijven
Riethoven	5 bedrijven
Steensel	1 bedrijf
Veldhoven	1 bedrijf
Vessem	6 bedrijven
Westelbeers	7 bedrijven
Wintelre	11 bedrijven

“Reserve” bedrijven in 2018

Naast de actief deelnemende bedrijven in 2018 (zie hierboven) zijn er ook bedrijven waar dit jaar niets gevonden is en ook bedrijven die (tijdelijk) gestopt zijn met weidevogel-bescherming of waar al één of meer jaren niet meer wordt gezocht. Na 4 jaar zonder resultaat worden de bedrijven hier niet meer vermeld.

Deze bedrijven zijn afkomstig uit:

Borkel en Schaft	1 bedrijf
Diessen	5 bedrijven
Eersel	2 bedrijven
Eindhoven	1 bedrijf
Esbeek	1 bedrijf
Hulsel	1 bedrijf
Knegsel	1 bedrijf

Moergestel	1 bedrijf
Oostelbeers	2 bedrijven
Vessem	1 bedrijf
Westelbeers	2 bedrijven
Westerhoven	1 bedrijf
Wintelre	3 bedrijven

Gegevensverwerking: Henk Lepelaars

© Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van Werkgroep Weidevogelbescherming Zuidoost-Brabant.